

Propostes per a la Llei de Comunicació Audiovisual de Catalunya

DOCUMENT AMB PROPOSTES PER A
L'ACCESSIBILITAT DELS
CONTINGUTS DELS MITJANS
AUDIOVISUALS A LES PERSONES
AMB SORDESA QUE ES
COMUNIQUEN ORALMENT A
CATALUNYA.

L'OBSERVATORI
ACCESSIBILITAT I COMUNICACIÓ
ORAL DE LES PERSONES AMB SORDESA

ACAPPS
Famílies i persones amb sordesa

En aquest document la Federació ACAPPS raona la necessitat de les propostes que fa perquè la llei de l'Audiovisual de Catalunya faci dels mitjans audiovisuals de Catalunya un instrument per a la inclusió de les persones amb sordesa que es comuniquen oralment.

01	Presentació	5
	La importància de l'accessibilitat de tots i de cadascun dels diferents blocs de contingut	6
	La subtitulació per a persones amb sordesa té uns requeriments diferents que la subtitulació VOSC o VOSE.....	6
	La Formació dels equips professionals dels mitjans de comunicació audiovisual en matèria de sordesa.....	7
02	Propostes per incorporar al text legislatiu	8
	Definicions	9
	Subtitulació per a persones amb sordesa	9
	Equivalència dels canals de comunicació	9
	Quotes de subtitulació per a persones amb sordesa	9
	Servei públic de comunicació audiovisual televisiu lineal en obert	9
	Servei privat de comunicació audiovisual televisiu lineal en obert	9
	Serveis públics linials de ràdio	9
	Serveis privats linials de ràdio.....	9
	Espais publicitaris, televenda i d'esponsorització	9
	Accessibilitat dels continguts en tots els seus formats	9
	Comunicacions d'interès públic.....	10
	Limitació del volum de la música i altres sons	10
	Mesures de foment, promoció i protecció de l'ús del català i l'aranès.....	10
	Proposta de modificació del Títol 2 i d'addició d'un article.....	10

01 Presentació

Aquest document pretén fer una aportació al procés legislatiu del Parlament de Catalunya en l'àmbit dels mitjans audiovisuals des del coneixement de les necessitats de les persones amb sordesa que es comuniquen oralment.

A Catalunya, l'Enquesta de Discapacitat, Autonomia personal i situacions de Dependència de l'INE(EDAD 2020) hi ha 174.100 persones majors de 15 anys que es defineixen com a persones discapacitades per la pèrdua auditiva que pateixen. Aquesta mateixa enquesta identifica la forma de comunicació d'aquestes persones i determina que el 97'8% ho fan en llengua oral.

Aquesta enquesta ens informa també que són 1.004.000 les persones que a Catalunya tenen alguna pèrdua auditiva.

Aquest volum de població per si sol, més enllà dels drets reconeguts a la Convenció Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat, justifica que des de la Federació ACAPPS de Famílies i Persones amb sordesa que representem les persones amb sordesa que es comuniquen oralment reclamem una especial atenció a les necessitats de les persones amb sordesa en el procés regulador dels mitjans de comunicació audiovisuals del nostre país.

Abans d'entrar en el contingut ens sembla necessari aportar algunes reflexions que justifiquen algunes de les propostes que realitzarem en el document.

La importància de l'accessibilitat de tots i de cadascun dels diferents blocs de contingut

Els mitjans de comunicació són avui el mecanisme de cohesió social més rellevant. Generen categories, imaginaris, interessos compartits. Ens traslladen allò que col·lectivament ens és del nostre interès, bé perquè ens afecta a cadascun de nosaltres, bé

perquè ens afecta a tots o part de nosaltres. Esdevenen un producte cultural de primer ordre per construir el concepte "nosaltres" els que formem part del "nostre" projecte col·lectiu.

Els diferents blocs de contingut dels mitjans de comunicació realitzen aquesta funció d'una manera diferent. La ficció genera imaginaris i referents culturals compartits, els programes informatius, els concursos, els magazines, els reportatges, els programes infantils i la programació esportiva són els que traslladen una visió més concreta sobre l'entorn que compartim, sobre allò que passa al nostre voltant, sobre la percepció col·lectiva de l'entorn físic, social, comunitari i polític. Fins i tot la publicitat i els espais comercials, promocionals i d'esponsorització compleixen aquesta funció d'una manera diferent a la que compleix la ficció.

Si entenem que la funció dels mitjans de comunicació és, entre d'altres, generar o recolzar les dinàmiques d'inclusió, les quotes d'accessibilitat han de pensar-se des de la responsabilitat del conjunt de la programació i des de la de cadascun dels blocs de contingut dels mitjans audiovisuals, en especial aquells que ens parlen de les referències més properes: els programes de producció pròpia, els infantils, les retransmissions esportives, els informatius, ...

La subtitulació per a persones amb sordesa té uns requeriments diferents que la subtitulació VOSC o VOSE

La subtitulació per a persones amb sordesa ha de complir la normativa UNE 153010, actualment en la seva versió de 2012 que està en revisió.

Aquesta normativa defineix alguns criteris com ara l'obligació de subtitular sons importants per a la comprensió del context sonor, el nombre màxim de caràcters per línia, colors diferents per a personatges diferents, etc. Requeriments que esdevenen importants per poder seguir

correctament les trames o informació que traslladi cada producte audiovisual.

La subtitulació a la qual ens té acostumats el món audiovisual pateix un conjunt de deficiències per a la comprensió per part de les persones amb sordesa que aquesta normativa resol sense grans complexitats.

No especificar la necessitat de fer servir aquesta normativa en la subtitulació suposa continuar amb la situació actual en què molts productes audiovisuals se subtitulen en un idioma diferent al de l'idioma original i, donada la realitat lingüística del nostre país i també dels Estats Units, no es subtitulen els fragments en què la gravació original canvia d'idioma al castellà.

La Formació dels equips professionals dels mitjans de comunicació audiovisual en matèria de sordesa.

Són diverses les disposicions legals que obliguen les administracions públiques a

garantir la formació de tot el seu personal en matèria de discapacitat i de manera especialment reforçada en matèria de sordesa.

Aquestes disposicions legals jutgen necessari que les persones que han de garantir la inclusió de les persones amb discapacitat i molt especialment les persones amb sordesa han de tenir un coneixement sobre les seves condicions, les seves capacitats, les seves necessitats de suport i com poden, des del seu àmbit de responsabilitat, complir la funció de la plena inclusió de les persones amb sordesa en especial i de les persones amb discapacitat en el seu conjunt.

Tenint en compte la rellevància del rol que exerceixen els mitjans de comunicació audiovisual, des de la Federació ACAPPS considerem especialment important recordar i reforçar aquesta obligació als mitjans de comunicació públics i traslladar-la també als mitjans de comunicació privats, si més no en determinats nivells d'audiència.

02 Propostes per incorporar al text legislatiu

Definicions

Subtitulació per a persones amb sordesa

Considerem imprescindible que a la llei s'especifiqui de manera transversal que quan es refereix a la subtitulació del contingut audiovisual es refereixi a subtitulació que segueixi la normativa de subtitulació, la norma UNE153010, per a persones amb sordesa, donat que la finalitat que expressa el legislador és que aquesta subtitulació està motivada per garantir l'accessibilitat.

Equivalència dels canals de comunicació

Es tracta d'un concepte treballat en l'àmbit de l'accessibilitat auditiva. Quan s'ofereix un canal de comunicació per contactar amb el mitjà de comunicació o amb qui sigui, per garantir l'accessibilitat a les persones amb sordesa cal oferir un canal de comunicació alternatiu. Però no pot ser qualsevol canal de comunicació sinó que ha de ser tan equivalent com sigui possible en temps de resposta. D'aquesta manera, per exemple, a un número de telèfon atès per persones li correspondria un xat atès per persones, donat que si el mitjà alternatiu que s'ofereix és un correu electrònic, el temps de resposta és molt diferent i impedeix una comunicació igual de fluïda per a les persones amb sordesa.

Quotes de subtitulació per a persones amb sordesa

Servei públic de comunicació audiovisual televisiu lineal en obert

Reclamem la subtitulació del 100% de la programació i dels continguts dels canals públics de televisió, en coherència amb la missió vers la cohesió social i la inclusió que atresoren.

Això afecta tant a la porogramació com als continguts publicitaris.

Servei privat de comunicació audiovisual televisiu lineal en obert

Reclamem la subtitulació del 90% dels continguts dels canals privats de televisió.

Aquesta quota caldrà complir-la de forma global i específica en cadascun dels blocs de continguts del canal: informatius, programació infantil, retransmissions esportives, magazines i concursos, espais publicitaris, etc.

Serveis públics lineals de ràdio

Els continguts complementaris a les emissions radiofòniques i en sincronització amb aquestes que s'ofereixin a través d'internet també han d'incorporar la subtitulació per a persones amb sordesa i/o la transcripció.

Serveis privats lineals de ràdio

Els continguts complementaris a les emissions radiofòniques i en sincronització amb aquestes que s'ofereixin a través d'internet també han d'incorporar la subtitulació per a persones amb sordesa i/o la transcripció en un percentatge del 90%.

Aquesta quota caldrà complir-la de forma global i específica en cadascun dels blocs de continguts del canal: informatius, programació infantil, retransmissions esportives, magazines i concursos, espais publicitaris, etc.

Espais publicitaris, televenda i d'esponsorització

Els espais publicitaris, de televenda o d'esponsorització estaran obligats en la mateixa mesura a les quotes de subtitulació per a persones amb sordesa que corresponguin al mitjà de comunicació audiovisual en el qual s'emetin.

Accessibilitat dels continguts en tots els seus formats

Els mitjans de comunicació audiovisual cada cop més reproduïen o posen a disposició a través de diferents formats i canals de

comunicació els continguts que generen o distribueixen.

Cal garantir la cadena d'accessibilitat dels continguts sigui quin sigui el canal o el format en què distribueixin aquests continguts.

Així caldrà mantenir, com a mínim, les mesures d'accessibilitat incorporades en origen en el servei de comunicació televisiu, al mateix temps que la totalitat dels seus continguts i aplicacions incorporen gradualment les mesures d'accessibilitat audiovisual necessàries.

Comunicacions d'interès públic

Totes les comunicacions d'interès públic garantirán la subtitulació per a persones amb sordesa en tots els mitjans de comunicació que sigui tècnicament possible.

Limitació del volum de la música i altres sons

En els programes televisius i radiofònics, incloent els informatius, s'afegeixen músiques de fons que sovint estan considerablement altes i és especialment difícil per a les persones amb sordesa discriminar la veu de la persona que parla. Aquesta situació es dona sobretot en els titulars, però no només.

La llei ha de contemplar la limitació de la música i sons de fons en els programes i també en la publicitat. Quan hi ha sons de fons, s'ha de garantir que el missatge es pugui comprendre, sobretot quan es tracta de titulars o d'una veu en off (on no es pot veure l'interlocutor principal i per tant no es pot fer lectura labial).

La música de fons ha d'estar a mínim 6 Dbfs (decibels relatius a l'escala completa) respecte a la veu, per tant, s'ha d'incorporar una relació entre la veu i la música de fons, segons cada situació.

Mesures de foment, promoció i protecció de l'ús del català i l'aranès

Totes les mesures de foment, promoció i protecció de l'ús de l'aranès que es derivin de l'aplicació d'aquesta norma inclouran com a requisit d'obligat compliment que els productes audiovisuals o mitjans de comunicació beneficiaris d'aquestes mesures garanteixin la subtitulació del 100% de la seva producció audiovisual per a persones amb sordesa, siguin aquestes mesures en forma de subvenció, en forma de mecanismes financers de crèdit, de suport fiscal i mecenatge o qualsevol altra naturalesa.

Caldrà garantir a més que els subtítols per a persones amb sordesa estan disponibles durant tota la producció (també quan en una mateixa peça audiovisual s'usa més d'un idioma) i en tots els formats i canals en què es distribueixin els continguts beneficiaris de les mesures esmentades.

Aquest requisit haurà de ser efectiu per a les indústries audiovisuals, l'entorn digital i les xarxes socials en l'oferta dirigida al públic de Catalunya.

Proposta de modificació del Títol 2 i d'addició d'un article

Títol 2. Presència de la llengua catalana, de l'aranès, de la llengua de signes i de la subtitulació per a persones amb sordescatalana en els serveis de comunicació audiovisual

Nou article del Títol 2. Subtitulació

1. La utilització de la subtitulació en qualsevol contingut audiovisual ha de seguir la normativa UNE 153010 de 2012, de subtitulació per a persones amb sordesa.
2. La programació subtitulada dels serveis lineals de televisió en obert ha d'incloure,

entre d'altres, programes informatius, infantils o serveis religiosos. Aquesta programació ha de cobrir tots els dies de la setmana i ha d'estar disponible en l'oferta de visionat en diferit quan es disposa d'aquest servei.

3. Les mesures de foment, promoció i protecció del català a les indústries audiovisuals, l'entorn digital i les xarxes socials establertes en aquest capítol han de garantir una presència suficient de productes audiovisuals subtitulats en l'oferta dirigida al públic de Catalunya.

Amb el suport de:

**Ajuntament
de Barcelona**

**Diputació
Barcelona**

**Generalitat
de Catalunya**

hola@federacioacapps.org

Famílies i persones amb sordesa que parlem i
treballem la inserció laboral, l'educació
inclusiva, l'accessibilitat a la comunicació

C/Nàpols, 351
08025 Barcelona

L'OBSERVATORI
ACCESSIBILITAT I COMUNICACIÓ
ORAL DE LES PERSONES AMB SORDESA